LAUSUNTO 7.9.2022

Keskuskauppakamari

Lausunto eduskunnan talousvaliokunnalle valtioneuvoston kirjelmästä koskien EU:n komission ehdotusta SGEI de minimis -asetuksen muuttamisesta (U 10/2023 vp ja UJ 18/2023 vp)

Keskuskauppakamari kiittää mahdollisuudesta lausua eduskunnan talousvaliokunnalle valtioneuvoston kirjelmästä koskien EU:n komission yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja tuottaville yrityksille myönnettävään vähämerkityksellistä tukea (SGEI de minimis) koskevan asetuksen muuttamiseksi.

Valtiontukisääntely on keskeinen osa EU:n toimivien sisämarkkinoiden vaalimista ja kilpailua vääristävän tukipolitiikan ehkäisemistä. Yleisesti ottaen valtiontuet vaativat EU:n komission ennakkohyväksynnän. Vähämerkityksellisellä eli ns. de minimis -tuilla tarkoitetaan valtiontukia, joiden ei arvioida vääristävän kilpailua tai vaikuttavan EU-jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Keskuskauppakamari pitää de minimis -tuille asetettuja rajoja ja valvontaa sisämarkkinoiden toimivuuden ja kilpailun kannalta tärkeänä.

Nyt annettu komission ehdotus SGEI de minimis -valtiontukien sääntelystä vastaa pitkälti aiemmin annettua ehdotusta yleisistä vähämerkityksellisistä tuista. Keskuskauppakamari yhtyy kirjelmässä kuvattuihin valtioneuvoston kantoihin.

Keskuskauppakamari pitää sinänsä inflaatiotarkistusta tukien enimmäismäärään perusteltuna. Koska de minimis -tukia voidaan käyttää laajasti myös toimintatukena, korotuksen on oltava läpinäkyvästi perusteltu. Jatkokirjelmässä kuvataan, että komissio on nostanut ehdotettua tukirajaa palautteen perusteella 700 000 euroon nykyisestä 500 000 eurosta. Vaikka inflaatiotarkistus on perusteltua, tätä suurempiin korotuksiin on syytä suhtautua kielteisesti.

Keskuskauppakamari pitää kansallisen keskusrekisterin perustamista perusteltuna ja kannattaa u-jatkokirjelmässä kuvattua pidempää siirtymäaikaa. Tukien enimmäismäärän seurannan siirtyminen yrityksiltä keskusrekisterille keventää yritysten hallinnollista taakkaa ja lisää niiden oikeusturvaa.

Vaikka de minimis -tukien enimmäismäärän korottaminen on inflaatiokehityksen vuoksi ymmärrettävää, Keskuskauppakamari on erittäin huolissaan EU:n valtiontukipolitiikan löystymisestä ja toimivia sisämarkkinoita uhkaavasta tukikilpailusta. Pandemian ja Venäjän hyökkäyssodan vuoksi valtiontukisääntöihin on ollut voimassa lievennyksiä jo vuodesta 2020 lähtien ja nyt keväällä tehtyjen muutosten myötä vuoteen 2025 asti. Valtiontukisääntöjen löystyminen johtaa EU:n sisämarkkinoiden vääristymiseen entisestään.

Keskuskauppakamari pitää erittäin tärkeänä, että Suomi vaikuttaa aktiivisesti EU:n valtiontukipolitiikkaa koskevassa keskustelussa toimivien sisämarkkinoiden turvaamiseksi ja haitallisen tukikilpailun ehkäisemiseksi.

Kunnioittavasti,

Teppo Säkkinen
Elinkeino- ja ilmastoasiantuntija
Keskuskauppakamari